

2018/2028(INI)

25.4.2018

VÉLEMÉNY

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részéről

a Kulturális és Oktatási Bizottság részére

a nyelvek közötti egyenlőségről a digitális korban
(2018/2028(INI))

A vélemény előadója (*): Marisa Matias

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

PA_NonLeg

JAVASLATOK

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság felhívja a Kulturális és Oktatási Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel az Európai Uniónak 24 hivatalos, továbbá több mint 60 nemzeti, regionális, kisebbségi, jelnyelve, illetve migránsok által használt nyelve van;
- B. mivel több mint 20 európai nyelvet a nyelv digitális kihalása fenyeget; mivel a nyelvi technológiák jelentős szerepet játszanak a nyelvi sokszínűség védelmében és előmozdításában, különösen a kevésbé használt nyelvek esetében;
- C. mivel az UNESCO szerint világszerte az online tartalmaknak csupán 30–50%-a angol nyelvű; mivel a minőségi gépi fordítás és a számítógéppel támogatott fordítás elősegíti majd a nyelvi akadályok leküzdését, és javítja az információkhoz való, nyelveken átívelő hozzáférést;
- D. mivel a többnyelvűség Európa egyik legnagyobb értéke és az Európai Unió egyik alapértéke, amely a polgárok Európájában előmozdítja az emberek közötti közelséget, ugyanakkor az egyik legnagyobb kihívást is jelenti számára, és segítenie kell a gigabitalapú társadalom fejlődését;
- E. mivel a Bizottság elismeri, hogy a digitális egységes piacnak többnyelvűnek kell lennie; mivel a nyelvi akadályok problémájának kezelésére nem született javaslat közös európai politikára;
- F. mivel az Uniónak és intézményeinek kötelességük Európa nyelvi sokszínűségének fokozása, előmozdítása és megőrzése;
- G. mivel a határokon átnyúló e-kereskedelem hatóköre igen csekély; mivel a nyelvi technológiák hozzájárulhatnak a jövőbeli európai határokon átnyúló és nyelveken átívelő kommunikációhoz, a gazdasági növekedés és a társadalmi stabilitás fokozásához és a természetes akadályok elhárításához, ezáltal tiszteletben tartva és megőrizve a kohéziót és a konvergenciát, és megerősítve az Unió versenyképességét világszerte;
- H. mivel a nyelvi technológiák megkönnyítik a más nyelveken való kommunikációt és együttműködést, különböző nyelvek beszélői számára egyenlő hozzáférést tesznek lehetővé az információkhoz és ismeretekhez, valamint javítják az it-hálózatok funkcióit;
- I. mivel a nyelv egyre hatalmasabbra bővülő nagy adathalmaz igen tekintélyes részét teszi ki;
- J. mivel a nyelvi adatokhoz (többek között az online adatokhoz és a kutatási adatállományokhoz) való hozzáférés nehézségei akadályozzák a nyelvi technológiák technológiai fejlődését;
- K. mivel hatalmas mennyiségű adat emberi nyelveken kifejezve áll rendelkezésre; mivel a nyelvi technológiák irányítása innovatív it-termékek és -szolgáltatások széles körét teheti lehetővé az iparban, a kereskedelemben, a kormányzatban, a kutatásban, a

közszolgáltatásokban és a közigazgatásban, csökkentve a természetes akadályokat és a piaci költségeket;

- L. mivel Európában a nyelvi technológiák a piac töredezettsége, a tudásba és a kultúrába való beruházások nem megfelelő mértéke, az összehangolatlan kutatás, az elégtelen finanszírozás és a jogi akadályok miatt még meglehetősen elmaradottak, ám gyorsan fejlődnek, és óriási potenciál rejlik bennük;
 - M. mivel a technológiai fejlődés egyre inkább nyelvi alapú, és a növekedés és a társadalom szempontjából következményekkel jár; mivel sürgősen szükség van a nyelveket nagyobb mértékben figyelembe vevő és a technológiai, ugyanakkor az igazi multidiszciplináris kutatásra és oktatásra a digitális kommunikáció és a nyelvi technológiák, valamint azok növekedéssel és társadalommal való viszonya tekintetében;
 - N. mivel a technológiai eszközök, például videojátékok és oktató alkalmazások kisebbségi nyelveken való elérhetősége alapvető jelentőségű a nyelvi készségek fejlődése szempontjából, különösen a gyermekek esetében;
 - O. mivel az európai emberi nyelvi technológiák hatalmas lehetőségeket jelentenek az Unió számára, mind gazdasági értelemben, mind pedig kulturális szempontból;
 - P. mivel a nyelvi technológiák legfontosabb szereplői nem európaiak, és nem foglalkoznak Európa egyedi szükségleteivel;
 - Q. mivel a digitális egységes piaci stratégia csupán röviden említi a többnyelvű szolgáltatásokat;
 - R. mivel a mesterséges intelligencia terén jelentős áttörések történnek; mivel a nyelvi technológiák elengedhetetlenek a mesterséges intelligencia többnyelvűségének biztosításához;
1. hangsúlyozza, hogy a digitális egységes piac nem valósítható meg a nyelvi akadályokat áthidaló technológiai megoldások nélkül; kéri a Bizottságot, hogy a többnyelvű digitális egységes piac; számára dolgozzon ki erőteljes és összehangolt stratégiát;
 2. támogatja egy összehangolt kezdeményezés kialakítását az emberi nyelvi technológiákra vonatkozó stabil, nagyszabású és hosszú távú finanszírozási rendszerrel, amelynek tudományos célja a természetes nyelvek mélyreható megismerése, valamint a hatékonyság növelése a tudás, az infrastruktúra és az erőforrások megosztása révén; hangsúlyozza, hogy a finanszírozási rendszernek európai, nemzeti és regionális szinten kell működnie, kutatóközpontok, a tudományos élet, vállalkozások – különösen kkv-k és induló vállalkozások – és más érdekelt felek részvételével; hangsúlyozza, hogy e projektnek nyitottnak, felhőalapúnak és interoperábilisnak kell lennie, és rugalmas és nagy teljesítményű alapeszközöket kell biztosítania több nyelvi technológiai alkalmazás számára;
 3. megjegyzi, hogy a nyílt forráskódú szoftverek fejlesztése terén az önkéntességen alapuló lokalizáció és nemzetköziesítés tekintetében erőfeszítések és elkötelezettség tapasztalhatók; javasolja annak biztosítását, hogy az emberi nyelvi technológiára vonatkozó bármely finanszírozási rendszer a nyílt forráskódú közösségekkel is

együttműködhető, és számukra is hozzáférhető legyen;

4. hangsúlyozza, hogy a nyelvek közötti technológiai szakadékokat a tudás- és technológiatranszfer fokozása által csökkenteni kell;
5. hangsúlyozza, hogy az európai kulturális sokszínűségnek és többnyelvűségnek előnyére válna a tartalmakhoz való, határokon átnyúló hozzáférés, különösen oktatási célokra;
6. nyomatékosan kéri fellépések és megfelelő finanszírozás kidolgozását annak érdekében, hogy az európai kkv-k és induló vállalkozások képessé váljanak és lehetőségük is nyíljon a nyelvi technológiákhoz való hozzáférésre és azok használatára vállalkozásaik online bővítése céljából az új piacokhoz és fejlesztési lehetőségekhez való hozzáférés által, ezáltal növelve innovációs szintjüket és munkahelyeket teremtve;
7. nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre egy emberi nyelvi technológiák finanszírozását célzó platformot, a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram, a Horizont 2020 és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) végrehajtásából kiindulva; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak azon kutatási területekre kellene helyeznie a hangsúlyt, amelyek a nyelvek mélyebb szintű megértéséhez szükségesek, például a számítógépes nyelvészetre, a nyelvészetre, a mesterséges intelligenciára, a nyelvi technológiára, az informatikára és a kognitív tudományra;
8. hangsúlyozza az Unió, a tagállamok, az egyetemek és más közintézmények szerepét a nyelvek digitális világban való megőrzéséhez való hozzájárulásban és a valamennyi uniós nyelvre vonatkozó adatbázisok és fordítási technológiák kifejlesztésében, a kevésbé beszélt nyelvekre is kiterjedően; felszólítja a kutatás és az ágazat közötti koordinációra a nyelvi fordítás digitális lehetőségeinek javítására irányuló közös célt szem előtt tartva, az adatokhoz való nyílt hozzáféréssel, ami a technológiai előrelépéshez szükséges;
9. megjegyzi, hogy a technológia terén bővül a szakadék az angol és a többi uniós nyelv között, és hogy ez a különböző korosztályok, régiók és tagállamok között, illetve a különböző képzettségű szintűek között egyenlőtlenséghez vezet az információkhoz való hozzáférés tekintetében; hangsúlyozza, hogy a tartalmak különböző uniós nyelveken való elérhetővé tétele csökkentené a nyelvek közötti egyenlőtlenségeket;
10. rámutat arra, hogy a nyelv a tudományos ismeretek átadásának akadályát képezheti; megjegyzi, hogy a legtöbb magas hatástényezőjű tudományos folyóiratot angol nyelven publikálják, ami jelentős eltolódást okoz a tudományos ismeretek létrehozásában és terjesztésében; hangsúlyozza, hogy az ismeret-előállítás e feltételeit figyelembe kell venni az európai kutatási és innovációs politikákban és programokban; nyomatékosan felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tudományos ismereteket az angoltól eltérő nyelveken is tegye elérhetővé, és támogassa a mesterséges intelligencia természetes nyelvekre való kifejlesztését;
11. megjegyzi, hogy a nyílt forráskódú és a nyílt szoftverrendszerek az uniós polgárok előnyére válnak, mivel a kereskedelmi algoritmusok nem nyilvánosak, míg a nyílt forráskódú algoritmusokat mindenki áttekintheti és részt vehet a technológia továbbfejlesztésében, ami pedig elősegíti a gépi nyelvek naprakészen tartását és

működőképességét;

12. megjegyzi, hogy a fordítási rendszerekbe bevitt egyes információk érzékeny jellegűek, és a személyes adatok és a magánélet védelme miatt nem adhatók ki kereskedelmi vállalkozásoknak és szabadon használható programjaiknak, mivel nem világos, hogy a vállalkozások milyen módon használnák fel a fordítóprogramok által során gyűjtött információkat, például az egészségügyi adatok esetében;
13. megjegyzi, hogy ágazatközi kutatásra és vizsgálatokra van szükség a nyelvek digitális világbeli marginalizációjának következményeiről, valamint annak az egyenlőségre és az információkhoz való hozzáférésre gyakorolt hatásairól;
14. támogatja többnyelvű közszolgáltatások kidolgozását az európai, nemzeti, illetve adott esetben regionális és helyi közigazgatásban innovatív, inkluzív és támogató nyelvi technológiák révén, amelyek csökkentik a nyelvek és nyelvi közösségek közötti egyenlőtlenségeket, előmozdítják a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, valamint ösztönzik a vállalkozásokat, a polgárokat és a munkavállalókat Európán belüli mobilitásukat, továbbá biztosítják egy inkluzív, többnyelvű digitális egységes piac létrehozását;
15. megjegyzi, hogy a nyelvi technológiák először angolul állnak rendelkezésre; tudatában van annak, hogy a globális és európai gyártók és vállalatok gyakran nyelvi technológiákat is fejlesztenek a viszonylag jelentős piaccal rendelkező, nagyobb európai nyelvek, a spanyol, a francia és a német számára (ám egyes területeken már hiányoznak bizonyos erőforrások); hangsúlyozza ugyanakkor, hogy általános, uniós szintű fellépésre (politikára, finanszírozásra, kutatásra és oktatásra) van szükség a nyelvi technológiák kevésbé használt hivatalos uniós nyelvekre való kifejlesztéséhez, és hogy egyedi uniós szintű fellépéseket (politikákat, finanszírozást, kutatást és oktatást) kell indítani a regionális és kisebbségi nyelvek e fejlesztésbe való bevonása és ösztönzése érdekében;
16. kitér arra is, hogy jobban fel kell használni azokat az új technológiai megközelítéseket, amelyek bővebb számítási kapacitáson alapulnak, és terjedelmes adatmennyiségekhez férnek hozzá, ezáltal elősegítve az emberi agyra alapozott mélytanulási struktúrák fejlesztését, amelyek révén az emberi nyelvi technológiák a nyelvi akadályok problémáját áthidaló valós megoldássá válnak; felhívja ezért a Bizottságot, hogy biztosítson elegendő finanszírozást e technológiai fejlesztés támogatására;
17. megjegyzi, hogy a kevesebb beszélővel rendelkező nyelveknek több érdekelt fél részéről megfelelő támogatásra van szükségük, ideértve a betűtípus-előállítókat a diakritikus jelek tekintetében, a billentyűzetgyártókat és a tartalomkezelő rendszereket az e nyelveken lévő tartalmak megfelelő tárolása, feldolgozása és megjelenítése érdekében; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen módon lehet ilyen támogatást kezdeményezni és az uniós közbeszerzési folyamatban erre vonatkozó ajánlást tenni;
18. hangsúlyozza, hogy erősíteni kell az ágazat és az adatbirtokosok közötti együttműködést; hangsúlyozza, hogy el kell fogadni a szabályozási keretet, és biztosítani kell a nyelvi erőforrások nyitottabb, interoperábilisabb használatát és gyűjtését;

19. úgy véli, hogy az Unión belüli ikt-integrátorok számára gazdasági ösztönzőket kell nyújtani a felhőalapú szolgáltatások nyújtásának felgyorsítására az emberi nyelvi technológiák e-kereskedelmi alkalmazásaikba való zökkenőmentes integrálásának lehetővé tétele érdekében, különösen annak biztosítására, hogy a kkv-k élvezhessék az automatikus fordítás előnyeit;
20. hangsúlyozza, hogy Európának biztosítani kell vezető szerepét a nyelvközpontú mesterséges intelligencia terén; emlékeztet arra, hogy a saját kulturális, társadalmi és gazdasági szükségleteinkre szabott megoldásokat legjobban az uniós vállalatok tudják biztosítani;
21. felhívja a Bizottságot, hogy pénzügyileg támogassa a videojátékok és szoftveralkalmazások kisebbségi nyelvekre történő feliratozását, szinkronizálását és fordítását;
22. megjegyzi, hogy a kevésbé használt nyelvekre vonatkozó jelenlegi digitális eszközök és erőforrások – ideértve a digitálisan elérhető ortográfiákat és a jelnyelvi fordítási és digitalizációs eszközöket – nem elégségesek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy pénzügyileg támogassák azokat a projekteket, amelyek fejlesztik, gyűjtik és előmozdítják a legjobb erőforrásokat, ideértve a billentyűzetleosztásokat, szótárakat, fordítószoftvereket, valamint a digitális kirekesztődés által fenyegetett nyelvek használatára vonatkozó bevált gyakorlatokat.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	24.4.2018
A zárószavazás eredménye	+: 61 -: 1 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, David Borrelli, Jonathan Bullock, Cristian-Silviu Buşoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Rebecca Harms, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Christelle Lechevalier, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Julia Reda, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Pilar Ayuso, Cornelia Ernst, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Werner Langen, Rupert Matthews, Răzvan Popa, Dominique Riquet, Theodor Dumitru Stolojan
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Rosa D'Amato

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS
A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN**

61	+
ALDE	Fredrick Federley, Kaja Kallas, Angelika Mlinar, Morten Helveg Petersen, Dominique Riquet, Lieve Wierinck
ECR	Edward Czesak, Ashley Fox, Hans-Olaf Henkel, Zdzisław Krasnodębski, Rupert Matthews, Evžen Tošenovský
EFDD	Rosa D'Amato, Dario Tamburrano
ENF	Barbara Kappel
GUE/NGL	Cornelia Ernst, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis
NI	David Borrelli
PPE	Pilar Ayuso, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Nadine Morano, Angelika Niebler, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Theodor Dumitru Stolojan, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Hermann Winkler
S&D	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, Adam Gierek, Theresa Griffin, Eva Kaili, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Edouard Martin, Csaba Molnár, Dan Nica, Miroslav Poche, Răzvan Popa, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Jakob Dalunde, Rebecca Harms, Julia Reda, Claude Turmes

1	-
EFDD	Jonathan Bullock

2	0
ENF	Angelo Ciocca, Christelle Lechevalier

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodik